מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את עקרונות הבחירות בישראל ולהסביר אותם במילים שלנו
- להבין את שלבי יום הבחירות ואת תפקידי הגורמים בקלפי
- לתרגל חשיבה וויכוח מנומק בנושאי דמוקרטיה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – שאלות אמריקאיות

1. א – אף אחד לא יודע למי הצבעת
2. א – לפי אחוז הקולות שקיבלה
3. א – תעודה מזהה
4. א – אזור אחד לכל המדינה
5. א – פתק עם שם המפלגה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – ההצבעה חשאית כדי לשמור על פרטיות הבוחר.
2. נכון – כל קול נספר באותה מידה, בלי קשר למי שהצביע.
3. נכון – ככל שמפלגה מקבלת יותר קולות, כך היא מקבלת יותר מנדטים.
4. לא נכון – צריך להציג תעודה מזהה כדי לוודא מי המצביע.
5. נכון – זהו תפקידה העיקרי של ועדת הקלפי.

חלק ג' – השלמת משפטים

1. כלליות
2. ארציות
3. ישירות
4. יחסיות

חלק ד' – התאמה

- 1 – ד (המקום שבו מצביעים ושמים את הפתק במעטפה)
- 2 – ג (עוטפת את הפתק ושומרת על חשאיות ההצבעה)
- 3 – ב (קבוצת אנשים שמפקחת על ההצבעה וסופרת קולות)
- 4 – ה (מסמך שמוכיח מי המצביע)
- 5 – א (מושב בכנסת שמפלגה מקבלת)

חלק ה' – סדר הפעולות ביום הבחירות

1. מגיעים לקלפי עם תעודה מזהה
2. ועדת הקלפי מוודאת את הזהות ומסמנת ברשימת הבוחרים
3. לוקחים פתק עם שם המפלגה הרצויה ושמים אותו במעטפה
4. מכניסים את המעטפה לתוך הקלפי
5. בסיום היום סופרים את הקולות ומכריזים על התוצאות

חלק ו' – כתיבה וחשיבה

1. שיטה שבה מספר המושבים שמפלגה מקבלת תלוי באחוז הקולות שהיא קיבלה בבחירות.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- אף אחד לא יודע למי הצביע הבוחר
- לפקח על ההצבעה ולספור את הקולות
- מספר המושבים נקבע לפי אחוז הקולות שקיבלה מפלגה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בדיון קצר על חוויות אישיות מבחירות (למשל בכיתה או במשפחה)
- מומלץ לבצע סימולציית קלפי קטנה בכיתה כדי להמחיש את תהליך ההצבעה
- בחלקים הפתוחים כדאי לעודד נימוקים מבוססים ולא רק דעות אישיות

דף תרגול: בחירות ודמוקרטיה בישראל

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד על עקרונות הבחירות בישראל, על מה שקורה ביום הבחירות בקלפי, ונתרגל גם חשיבה וטיעון בנושאים הקשורים לדמוקרטיה.

1 חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המשמעות של העיקרון 'חשאיות' בבחירות?

א) אף אחד לא יודע למי הצבעת ב) כולם מצביעים באותו יום ג) כל קול שווה

ד) אפשר להצביע מגיל 16

2. כיצד נקבע מספר המנדטים של מפלגה בשיטה היחסית?

א) לפי אחוז הקולות שקיבלה ב) לפי מספר החברים שלה ג) לפי גודל העיר שלה

ד) לפי הסדר שבו נרשמה

3. מה צריך להציג בקלפי כדי להצביע?

א) תעודה מזהה ב) תעודת לידה בלבד ג) תעודת בגרות ד) רישיון נהיגה בלבד

4. לפי עיקרון 'ארציות', כמה אזורי בחירה יש בישראל?

א) אזור אחד לכל המדינה ב) אזור לכל עיר ג) אזור לכל שכונה ד) 120 אזורים

5. מה שמים בתוך המעטפה בקלפי?

א) פתק עם שם המפלגה ב) תעודת זהות ג) כסף ד) רשימת מועמדים אישית

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בבחירות חשאיות כל מצביע חייב לספר למי הצביע.	☐	☐
2	עיקרון השוויון אומר שלכל קול יש אותו משקל.	☐	☐
3	בשיטה היחסית, מספר המושבים של מפלגה תלוי באחוז הקולות שקיבלה.	☐	☐
4	אפשר להצביע בבחירות בלי להציג תעודה מזהה.	☐	☐
5	ועדת הקלפי אחראית לפקח על ההצבעה ולספור את הקולות.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. העיקרון שלפיו כל אזרח בוגר רשאי להצביע נקרא בחירות _____ .

2. העיקרון שלפיו כל המדינה היא אזור בחירה אחד נקרא בחירות _____ .

3. העיקרון שלפיו מצביעים ישירות למפלגה נקרא בחירות _____ .

4. העיקרון שלפיו מספר המושבים נקבע לפי אחוז הקולות נקרא בחירות _____ .

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קלפי	___	**א.** מושב בכנסת שמפלגה מקבלת
2. מעטפה	___	**ב.** קבוצת אנשים שמפקחת על ההצבעה וסופרת קולות
3. ועדת קלפי	___	**ג.** עוטפת את הפתק ושומרת על חשאיות ההצבעה
4. תעודה מזהה	___	**ד.** המקום שבו מצביעים ושמים את הפתק במעטפה
5. מנדט	___	**ה.** מסמך שמוכיח מי המצביע

5 חלק ה' – סדר הפעולות ביום הבחירות

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מכניסים את המעטפה לתוך הקלפי
☐	מגיעים לקלפי עם תעודה מזהה
☐	ועדת הקלפי מוודאת את הזהות ומסמנת ברשימת הבוחרים
☐	בסיום היום סופרים את הקולות ומכריזים על התוצאות
☐	לוקחים פתק עם שם המפלגה הרצויה ושמים אותו במעטפה

6 חלק ו' – כתיבה וחשיבה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מהי הצבעה יחסית.

כרטיס יציאה

מה המשמעות של העיקרון 'חשאיות' בבחירות?

מה תפקידה של ועדת הקלפי?

מהי בחירה יחסית?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀